

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра економічної теорії

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«УПРАВЛІНСЬКІ ПРАКТИКИ БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЙ»
(за вибором студента)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Спеціалізація – «Бізнес-адміністрування»

Харків – 2019

Силабус навчальної дисципліни «Управлінські практики бізнес-комунікацій» для студентів другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань 073 «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-адміністрування» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 19 с.

Розробник

Нечипорук Людмила Володимирівна – професор кафедри економічної теорії, доктор економічних наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

(протокол № 8 від 18 квітня 2019 р.)

Дата оновлення – 12 вересня 2019 р.

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Вступ.....	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни.....	7
3. Вимоги викладача.....	9
4. Контрольні заходи результатів навчання.....	10
5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів.....	11
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів.....	13

1. Вступ

1.1. Дані про викладача, який викладає навчальну дисципліну:

Нечипорук Людмила Володимирівна – д.е.н., професор, професор кафедри економічної теорії, 704-92-58, l.v.nechyporuk@nlu.edu.ua

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Управлінські практики бізнес-комунікацій» є формування системи наукових поглядів щодо практики бізнес-комунікацій в умовах ринкових відносин, основних умінь і навичок практичного застосування компетентностей із метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Основні завдання:

- вивчення основ управління процесом спілкування в організаціях різних типів (державній, приватній, громадській);
- одержання знань із головних питань формування ефективних комунікацій організації;
- поглиблення теоретичних знань і формування практичних навичок із бізнес-адміністрування та реалізації практики бізнес-комунікацій;
- оволодіння знаннями мотивації підвищення продуктивності праці працівників;
- вивчення основ теорії конфліктів і способів їхнього розв’язання в комунікаційній сфері;
- одержання знань щодо принципів і технологій організації та проведення нарад;
- усвідомлення чинників, що впливають на ефективність практики бізнес-комунікацій;
- оволодіння практичними методами бізнес-комунікацій;
- формування умінь прийняття колективного рішення тощо.

1.3. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми

Навчальна дисципліна належить до циклу навчальних дисциплін за вибором студента.

Пререквізити: Для вивчення навчальної дисципліни студент повинен мати знання з таких навчальних дисциплін: «Стратегічний інноваційний менеджмент», «Глобальний бізнес-менеджмент», «Корпоративне управління», «Менеджмент малого та середнього бізнесу».

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні навчальних дисциплін: «Управління потенціалом бізнесу», «Управління проектами бізнесу», «Управління організаційним розвитком бізнесу», «Антикризове управління».

1.4. Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЕКТС – 5,0;
- загальна кількість годин – 150;
- термін викладання – 1 семестр.

1.5. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК – 1.	Знання інноваційних основ бізнес-комунікацій.
ПК – 2.	Уміння визначати місце комунікацій у менеджменті.
ПК – 3.	Знання національних і міжнародних стандартів комунікацій у менеджменті.
ПК – 4.	Знання типів ділових стратегій та їх використання на підприємстві.
ПК – 5.	Знання інноваційних принципів практики бізнес-комунікацій.
ПК – 6.	Знання чинників впливу на ефективність практики бізнес-комунікацій.
ПК – 7.	Знання специфіки інновацій бізнес-комунікацій у сучасному інформаційному суспільстві.
ПК – 8.	Здатність до ефективного спілкування.
ПК – 9.	Здатність аналізувати чинники, що впливають на управління процесом спілкування в організаціях.

ПК – 10.	Уміння якісної оцінки обов'язкових елементів та фаз бізнес-комунікацій.
ПК – 11.	Уміння аналізувати об'єкт і суб'єкт практики бізнес-комунікацій.
ПК – 12.	Знання системи та порядку формування ефективних комунікацій на підприємстві.
ПК – 13.	Здатність до визначення каналів, засобів і моделей комунікацій.
ПК – 14.	Здатність визначати основні складові функціональної структури комунікацій бізнес-організацій.
ПК – 15.	Знання змісту, завдань, форм бізнес-комунікацій.
ПК – 16.	Уміння аналізувати методи вирішення комунікаційних конфліктів.
ПК – 17.	Здатність до використання методів вирішення комунікаційних конфліктів.
ПК – 18.	Знання особливостей формування іміджу менеджера та корпорації (організації).
ПК – 19.	Уміння створювати ефективну структуру групи, згуртовувати колектив.
ПК – 20.	Уміння визначати: інформаційні потреби сучасного суспільства та технічні можливості розвитку комунікативних технологій.
ПК – 21.	Знання особливостей та ролі Інтернету у ділових комунікаціях в цифровому середовищі.

1.6. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РНС НД – 1.1.	Орієнтуватися в інноваційних концепціях бізнес-комунікацій.
РНС НД – 1.2.	Пояснювати призначення інноваційних принципів управлінської практики бізнес-комунікацій.
РНС НД – 1.3.	Здійснювати аналіз чинників, що визначають ризикові ситуації.
РНС НД – 1.4.	Здатність визначати чинники, що впливають на ефективність управлінської практики бізнес-комунікацій.
РНС НД – 1.5.	Застосовувати сучасні методики управлінських практик бізнес-комунікацій.
РНС НД – 1.6.	Аналізувати інноваційні процеси, що відбуваються у комунікативному просторі.
РНС НД – 1.7.	Збирати та аналізувати дані, які характеризують чинники, що впливають на ефективність управлінської практики бізнес-комунікацій.
РНС НД – 1.8.	Здійснювати якісну оцінку управлінської практики бізнес-

	комунікацій.
PHC НД – 1.9.	Застосовувати сучасні методиками управлінської практики бізнес-комунікацій.
PHC НД – 1.10.	Пояснювати призначення символічної, візуальної, подієвої, міфологічної форм бізнес-комунікацій комунікативного простору.
PHC НД – 1.11.	Проводити функціональний аналіз та контролінг діяльності ділового середовища організації.
PHC НД – 1.12.	Організувати та проводити за відповідними методиками комунікаційні дослідження.
PHC НД – 2.1.	Розробляти програми стратегії та тактики діяльності фірми в сфері бізнес-комунікацій.
PHC НД – 2.2.	Збирати та аналізувати дані щодо залучення ЗМІ до поширення інформації про підприємство.
PHC НД – 2.3.	Оцінювати ефективність автоматизованого робочого місця керівника підприємства та різних категорій спеціалістів .
PHC НД – 2.4.	Розробляти заходи, спрямовані на формування навичок комунікації в конфліктних ситуаціях.
PHC НД – 2.5.	Розробляти моделі ефективних комунікацій на підприємстві.
PHC НД – 2.6.	Розробляти заходи, спрямовані на планування роботи у сфері бізнес-комунікацій.
PHC НД – 2.7.	Розробляти заходи, спрямовані на оптимізацію роботи у сфері бізнес-комунікацій.
PHC НД – 2.8.	Розробляти структуру функціонального відділу з бізнес-комунікацій..
PHC НД – 2.9.	Приймати управлінські рішення з метою підвищення комунікаційної ефективності організації
PHC НД – 2.10.	Розробляти рекомендації, що допоможуть вирішити складні задачі, що постають перед сучасними керівниками в різних сферах комунікаційної діяльності.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми

Модуль 1. Теоретичні основи управлінської практики бізнес-комунікацій

Розглядаються теоретичні основи комунікативного менеджменту, а саме: поняття, цілі та роль в управлінні організації; поняття «комунікація» та її роль в системі управління; модель процесу комунікації. Характеризуються основні етапи процесу комунікації: формування концепції обміну

інформацією, кодування та вибір каналу, передавання повідомлення, декодування, усвідомлення змісту ідеї відправника, зворотній зв'язок; змістовну характеристику етапів процесу комунікації; значення формальних і неформальних структур в комунікативних відносинах. Аналізуються практики організації спілкування та взаємодії, стилі спілкування. Характеризуються комунікації в управлінні організацією. Розглядаються підходи до розуміння сутності ділової комунікації; цілі і функції комунікації в організації; комунікаційну функцію керівника організації. Надається класифікація форм ділової комунікації: наради, офіційні і протокольні заходи, зустрічі, прийоми, бесіди, виступи, письмові документи. Окрема увага приділяється діалогу і дискусії як найбільш загальним формам ділових комунікацій. Визначаються різновиди діалогу та форми ділових комунікацій: прес-конференція, брифінг, презентація, прийом з особистих питань. Ділові переговори розглядаються як основна форма ділової комунікації.

Модуль 2. Практики бізнес-комунікацій

Розглядається система практик бізнес-комунікацій, серед яких: ділові бесіди і наради; ділові переговори. Аналізуються види конфліктів, їх причини та функції, механізми комунікативного впливу в кризових ситуаціях. Характеризуються сучасні форми ділових комунікацій. Визначаються інформаційні потреби та технічні можливості сучасного суспільства, тенденції розвитку комунікативних технологій. Досліджуються особливості та можливості Інтернету і його роль у внутрішніх комунікаціях. Виявляються особливості ділових комунікацій у цифровому середовищі. Визначаються чинники та критерії оцінки ефективності комунікацій, принципи конструктивних комунікацій.

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№	Модуль/назва	Кількість кредитів ЄКТС	Всього годин	Аудиторні заняття (контактні)				Самостійна робота студентів
				Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Інші види занять	
1	Модуль 1. Теоретичні основи управлінської практики бізнес-комунікацій	2,5	75	8	16	–	Колоквіум (на ПЗ)	51
2	Модуль 2. Практики бізнес-комунікацій	2,5	75	8	18	–	Колоквіум (на ПЗ)	49
Разом		5,0	150	16	34	–	-	100

3. Вимоги викладача

При вивченні навчальної дисципліни «Управлінські практики бізнес-комунікацій» необхідно спиратися на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення бізнес-процесів та управлінських явищ.

Студенти повинні: регулярно відвідувати заняття; планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал; активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів; повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття; брати участь у роботі наукового гуртка: готувати тези доповідей та брати участь у конференціях, підготовці та публікаціях наукових статей; конкурсах наукових праць та ін.

Обов'язковою вимогою є дотримання норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

4. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни «Управлінські практики бізнес-комунікацій» здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

4.1. Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

лекції – 0 балів;

практичні заняття – 50 балів;

колоквіуми – 40 балів;

самостійна робота студентів – 10 балів.

Підсумкова оцінка знань: 100 балів.

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття		Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 25	max 25	max 20	max 20	max 10	max 100

Формою підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Управлінські практики бізнес-комунікацій» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

4.3. Методи педагогічного контролю:

Традиційні методи:

– методи усного контролю: усне опитування (фронтальне та індивідуальне), диспут, моделювання та аналіз ситуаційних завдань, підготовка усних доповідей, колоквиум;

– методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, задач, підготовка презентацій.

Інноваційні методи: ділові ігри.

Методи самоконтролю: самооцінка студента за питаннями для самоконтролю.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів

Самостійна робота студентів – це форма організації освітнього процесу, що охоплює різноманітні види індивідуальної і колективної навчальної діяльності, яка здійснюється під час аудиторних або позааудиторних занять під загальним чи безпосереднім керівництвом

викладача.

Самостійна робота має сприяти:

- 1) формуванню системи наукових поглядів на практики бізнес-комунікацій в умовах ринкових відносин;
- 2) розвитку дослідницьких навичок та здібностей, необхідних для прийняття ефективних управлінських рішень;
- 3) вихованню цілеспрямованості, дисциплінованості, відповідальності та вольових якостей.

Важливою складовою самостійної роботи студентів є елементи науково-дослідної діяльності. Потрібна орієнтація студентів на пізнання та самостійне вивчення основ управління процесом спілкування в різних типах організацій (державній, приватній, громадській). Така орієнтація потребує розвитку пізнавального інтересу та практичних здібностей студентів.

Самостійна робота студентів може здійснюватися у таких формах:

- поглиблене вивчення питань, що розглядалися на лекції;
- опрацювання наукової та навчальної літератури, аналітичних документів тощо;
- написання есе та рефератів;
- розробка тематичних презентацій;
- участь у роботі наукового гуртка: підготовка тез доповідей та участь у конференціях; написання та публікація наукових статей; участь у конкурсах наукових праць;
- підготовка до практичних занять та заліку.

Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів:

- відповіді на питання плану практичного заняття під час заняття;
- доповіді з проблемних питань практичного заняття;
- участь в активних формах навчання на практичних заняттях;
- відпрацювання тем пропущених практичних занять;

– інші здобутки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів

Основна література

Підручники

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:
Основи економічної теорії: підручник / за заг. ред. Л. С. Шевченко.
Харків: Право, 2010. 448 с.

Інших авторів:

Безкровний М. Ф., Кропивко М. Ф., Палеха Ю. І., Іщенко Т. Д.
Організація інформаційно-консультаційної діяльності: підручник. К.:
Видавництво Ліра-К, 2015. 408 с.

Томпсон А., Питереф М., Гэмбл Д. и др. Стратегический менеджмент:
Создание конкурентного преимущества: концепции и ситуации для анализа /
[пер. с англ. Н. А. Коневской и Н. А. Лавской ; под ред. Н. А. Коневской]. 19-
е изд. Москва; СПб.; Киев: Вильямс, 2015. 592 с.

Навчальні посібники

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:
Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко.
Харків: Нац. Ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с.
URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/0019.pdf (дата
звернення: 03.09.2019).

Економічна теорія: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків:
Право, 2016. 268 с.

Менеджмент юридичної фірми: конспект лекцій: електронне видання:
галузь знань 0304 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»,
спеціальність 8.03040101 «Правознавство» для студентів денних факультетів
/ укл. Шевченко Л. С. та ін. Харків: Нац. Ун-т «Юрид. акад. України ім.
Ярослава Мудрого», 2013. 136 с. URL:

http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/1718/1/Pr_39.pdf (дата звернення: 03.09.2019).

Менеджмент: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2013. 136 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2013/Menedgment_2013.pdf (дата звернення: 03.09.2019).

Міжнародна економіка: навч. посіб. / за заг. ред. С. М. Макухи. Харків: Право, 2012. 192 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2012/Posib_Mignar_ekonomika_2012.pdf (дата звернення: 03.09.2019).

Нематеріальна економіка та управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. 2013. № 3. С. 217-349. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/11014?mode=full> (дата звернення: 03.09.2019).

Шевченко Л. С. Стратегічний бізнес-консалтинг: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 302 с.

Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 155 с.

Інших авторів:

Бибик С. П. Ділові документи та правові папери: Листи, протоколи, заяви, договори угоди. Харків: Фоліо, 2005. 491 с.

Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділової комунікації: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2002. 320 с.

Дикань В. Л. Стратегічне управління: навч. посіб. / В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз, І. В. Токмакова, О. В. Шраменко. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 272 с.

Ділові контакти з іноземними партнерами: навч.-практ. посіб. для бізнесмена. Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. 284 с.

Зверинцев А.Б. Коммуникационный менеджмент. Рабочая книга менеджера PR. URL: <http://www.doclist.ru/ebooks/reklama/1412.html> (дата звернення: 03.09.2019).

Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доповн. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. 406 с.

Коростильов В. Управлінське консультування. Київ: МАУП, 2003. 104 с.

Мізюк Б. М., Тучковська І. І., Артишук І. В. Стратегічний менеджмент: навчальний посібник. Львів: Вид-во «Магнолія 2006», 2013. 376 с.

Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ: Кондор, 2003. 218 с.

Федотова М. Г. Коммуникационный менеджмент: учеб. пособие. URL: <http://www.aup.ru/books/m865/> (дата звернення: 03.09.2019).

Шавкун І. Г. Основи ділової комунікації: Практикум з навчального курсу «Основи ділової комунікації» для студентів напряму підготовки «Менеджмент». Запоріжжя: ЗНУ. 2010. 100 с. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2010/10/osn_dil_kommun.pdf (дата звернення: 03.09.2019).

Додаткова література

Монографії

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:

Марченко О. С., Ярмак О. В. Національна інноваційна система як інтегратор знань: монографія. Харків: Изд. дом «Инжек», 2012. 250 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/1125/1/Marchenko_2012.pdf (дата звернення: 03.09.2019).

Нематеріальна економіка: управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу: монографія / за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2014. 404 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12375/1/Shevchenko_2014.pdf

(дата звернення: 03.09.2019).

Шевченко Л. С. Економічний механізм становлення інноваційного суспільства в Україні. *Концептуальні засади становлення інноваційного суспільства в Україні*: моногр. / кол. авт.: Г. П. Клімова, С. М. Іванов, Л. С. Шевченко та ін.; за ред. Ю. Є Атаманової, Г. П. Клімової. Харків: Право, 2015. Розділ 2. С. 103-160.

Інших авторів:

Бибик В.М Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік рилейшнз: моногр. Київ: МАУП. 2005. 440 с. URL: <http://studentbooks.com.ua/content/view/1035/42/1/0/> (дата звернення: 03.09.2019).

Керцнер Г. Стратегическое управление в компании. Модель зрелого управления проектами. Киев: ДМК, 2014. 320 с.

Статті

Викладачів кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого:

Овсієнко О. В. Комплаєнс у бізнес-адмініструванні та його роль у створенні ефективних норм господарської поведінки. *Економічний простір*. 2018. № 134. С. 173–185. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecpros_2018_134_16.pdf. (дата звернення: 03.09.2019).

Овсієнко О. В. Правова економіка та її роль у формуванні ефективних норм господарської поведінки. *Економічний простір*. 2017. № 122. С. 18–27. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecpros_2017_122_4 (дата звернення: 03.09.2019).

Шевченко Л. С. Інноваційні інструменти юридичного менеджменту. *Право та інновації*. 2018. № 1. С. 19-24.

Шевченко Л. С. Конкурентне управління юридичною фірмою.

Економічна теорія та право. 2016. № 3 (26). С. 113-123.

Інших авторів:

Голубев Р. Н. Информационно-коммуникационные технологии в контексте современного развития. URL: <http://www.jurnal.org/articles/2007/filos6.html>

Кирсанова М. В. и др. Деловая переписка. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Shavkun/0008986.pdf>

Литвинцева А.В. Новые информационно-коммуникационные технологии – формообразующий фактор культуры. URL: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Niz/2005_5/litvinceva.htm

Рева В.Е. Коммуникационный менеджмент. URL: <http://bankknig.com/knigi/99180-kommunikacionnyj-menedzhment.html> (дата звернення: 03.09.2019).

Шавкун І. Г. Ділова комунікація: сутність та типологізація. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: Зб. наук. пр.* Запоріжжя: ЗДІА, 2009. Вип. 38. С. 67-75. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Shavkun/0009006.pdf> (дата звернення: 03.09.2019).

Шавкун І. Г. Бізнес-комунікація як тип соціального зв'язку. *Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми управління економічним потенціалом регіонів».* Запоріжжя: ЗНУ, 2010. С. 274–276.

Шавкун І. Г. Етика організаційних комунікацій. *Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції «Наукові дослідження і їх практичне застосування. Сучасний стан і шляхи розвитку 2010».* Том 17. Філософія і філологія. Одеса, 2010. С. 17–18.

Інтернет-ресурси:

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econflaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень.
URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт Світового банку. URL:
<http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 03.09.2019).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>
(дата звернення: 05.09.2019).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL:
<http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 05.09.2019).

Journal website «Journal of Economic Theory». URL:
<https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення:
05.09.2019).